

Revidering av slamtaxa i Sydnärkekommunerna

Sammanfattning

Tidigare har man haft som målsättning att samtliga ägarkommuners avfall och slamtaxor ska likriktas. Målet har endast haft ett administrativt värde och inte gynnat kommuninvånarnas intresse då förutsättningarna mellan kommunerna varierar. De senaste fyra åren har Förbundet fokuserat på att få en mer direkt koppling mellan kostnaden som de olika tjänster genererar och nivån på den avgiften som debiteras till kunden. Samma analys har nu genomförts på slamavgifterna och ett nytt förslag bearbetats.

Förslag till beslut

Direktionen föreslås godkänna förslaget och föreslår att fullmäktige i kommunerna Askersund, Hallsbergs och Laxå fastställer slamtaxa för 2026.

Ärendet

Utöver kommunalt avfall (fd. hushållssopor) ansvarar kommunen för behandling av avloppsfraktioner och filtermaterial från enskilda avloppsanläggningar som är dimensionerade för högst 25 pe (personequivallenter) om anläggningen endast används för:

- a) hushållspillvatten, eller
- b) spillvatten som till sin art och sammansättning liknar hushållspillvatten, samt latrin från torrtoaletter och jämförliga lösningar (15 kap. 20 § MB)

Samtjänsterna består av tömning av enskilda brunnar. Extra tjänster kopplade till huvuduppdraget är dragning av slang för att nå brunnen, extra slamkubik och tömning av slam från BDT (system för bad-, disk- och tvättvatten).

2020 tecknade förbundet ett sjuårigt avtal med två entreprenörer. De offererade priserna är inte samma i alla kommuner och harmoniserar inte med de föreslagna taxorna. Överskottet för vissa tjänster täckte förlusten för andra tjänster men balansen har varit känsligt då inga medel förs mellan kommunerna.

Ett exempel är att den debiterade slangdragning (över 20 meter) har kostat 129 kr i Askersund men endast debiterats 48 kr (ex. moms) till kunderna. Förlusten har kompensats av att själva behandlingen av slam har varit billigt.

Kostnaderna har flyttats från de hushållen som har otillgängliga brunnar till de som inte har det och möjligen har den låga slambehandlingskostnad förskjutit kostnaderna från enskilda brunnar till VA kollektivet.

Principen att varje tjänst ska vara självfinansierande har nu även applicerats på den föreslagna slamtaxan. Resultatet är en ny taxa för respektive kommun. I kommande

upphandling kommer fokus att lägga på volymen insamlad slam per hushåll samt möjliga effektiviseringar av tjänsten.

De senaste åren har slambehandlingsavgifterna ökat markant. Även insamlingskostnaderna har justerats.

	Slam				Insamling
	2023	2024	2025	2026	Årlig indexjustering
Askersund	125 kr/m ³	125 kr/m ³	200 kr/m ³	206 kr/m ³	8,7 – 4,4 %
Hallsberg*	49 kr/m ³	38 kr/m ³	46 kr/m ³ **	230-250 kr/m ³	23–25 %
Laxå		125 kr/m ³	125 kr/m ³	150 kr/m ³	8,7 – 4,4 %
Lekeberg					8,7 – 4,4 %

*Hallsberg har en fast årlig avgift på 300 000 kr volymerna inlevererat slam har varit 6500 m³ per år de senaste 8 åren.

**Prognos utifrån en genomsnittlig inleverans.

Askersunds slamtaxor justering ger en prisökning på 24%, kraftigaste ökning får extra slangdragning som ökar från 60 kr per påbörjade 10 meter över de 20 meter som ingår till 170 kr som motsvara de faktiska kostnaderna.

Hallsbergs slamtaxor påverkas av den stora justeringen av slambehandlingsavgiften. Förändringen ger en prisökning på ca 25% på alla taxor. Den akuta tömningsavgiften för fem dagars tas bort och 24 timmars avgiften höjs kraftigt. Bomkörningsavgiften sänks.

Laxås slamtaxan justeras med ca 3%, kraftigast höjning drabbar slangdragning som i de övriga kommunerna.

Lekebergs kommun har idag den lägsta slambehandlingsavgift då en stor del körs till Örebro kommun. Inför kommande upphandling kommer även denna taxa att justeras men vi har valt att inte föreslå några förändringar under 2026.

Nina Glattfelder

Förbundschef

Sydärkes kommunalförbund

Bilagor

Bilaga 1 Förslag slamtaxa Askersunds kommun

Bilaga 2 Förslag slamtaxa Hallsberg kommun

Bilaga 3 Förslag slamtaxa Laxå kommun